

Auca de Ramon de Vilana Perles (1663-1741)

Un notari, home d'Estat, que mereix ser recordat

1. A la vila d'Oliana,
pernejant i amb molta gana,
2. neix a mitjans del XVII
el nostre insigne vailet.
3. net i fill de bons notaris
que es guanyen els honoraris
4. gestionant un munt d'afers
d'Andorra, la Seu i més.
5. En un ambient així
aviat s'obre camí
6. per ocupar una poltrona
i s'instal·la a Barcelona.
7. En drets obté el doctorat
i exerceix com a advocat
8. tot fent pinya amb Reverter,
un notari bon feiner.
9. Amb el grau de capità
de la Coronela, oidà!,
10. contra l'invasor francès
es rebel·la tot ofès.
11. Un cop mor Carles II
veu com li canvia el món.
12. El rei Felip de Borbó,
jura la constitució
13. però com que no en fa cas
Vilana Perles, ai las!,
14. deixa de fer notari.
i llavors no hi ha qui el pari
15. conspirant i fent costat
al príncep Jordi Darmstadt,
16. l'ex-virrei austriacista
que no és absolutista.
17. Però Velasco se n'adona
i per rebel l'empresona.
18. Mentrestant els Vigatans
duen a terme els seus plans.
19. Van a Gènova a pactar
amb qui els dona un cop de mà,
20. els aliats i Anglaterra,
i s'inicia la guerra.
21. Posen a ratlla el Borbó
que ha de tocar el pirandó
22. i l'Arxiduc en persona
es presenta a Barcelona,
23. on és rebut entre cants
com a Rei del Catalans.
24. Carles III així que mana
crida al seu costat Vilana
25. que les cireres remena.
Protonotari el nomena
26. i secretari d'Estat
per tenir-lo al seu costat
27. regint amb seny i braó
la Corona d'Aragó.
28. I com que és home de pes,
de Rialp el fa marquès
29. Vilana, a més, de propina,
vetlla Elisabet-Cristina,
30. la reina que es queda aquí
quan Carles ha de partir,
31. a Viena, on amb raó
passa a ser l'emperador.
32. Se signa el tractat d'Utrecht
i la guerra acaba en sec.
33. Mes veient que ve d'Almansa
aquell mal que a tots 'alcança',
34. va a portar l'emperadriu
a Viena on té el seu niu.
35. Vilana des de Milà
intenta negociar.
36. però no se'n surt i al final
va a la cort imperial.
37. Agraït Carles VI
el fa comte, com si re,
38. de l'imperi Austrohongarès
ja que és un líder palès.
39. I per poder fer temperi
al servei del Sacre Imperi
40. li passa el càrrec més alt:
canceller imperial.
41. Des del palau de Caprara
Vilana Perles no para
42. bregant pels exiliats,
i per tots els marginats.
43. Com un àngel de la guarda
és la seva salvaguarda.
44. En el Tractat de Viena
moltes ferides embena.
45. Però no pot frenar el rancor
del malèvol rei Borbó,
46. aquell rei absolutista
que ens esborrà de la llista,
47. però no pogué esborrar el nom
de Vilana, un gran prohom
48. que a Viena va morir.
'Laus Deo'. Deixem-ho aquí.

Joan Vilamala, 2022